



Лектор курсу

Контактна інформація лектора
(e-mail)

Сторінка курсу в moodle.npu.edu.ua

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ГЕШТАЛЬТ-ТЕРАПІЇ»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Спеціальність – **053 Психологія**
Освітня програма «Соціальна та сімейна психологія»

Рік навчання четвертий, семестр 8

Форма навчання денна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова викладання українська

Отич Дарія Дмитрівна

d.d.otych@npu.edu.ua

<https://moodle.npu.edu.ua>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни – особливості застосування гештальт терапії при роботі з запитами клієнтів.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна тісно пов'язана із загальною та соціальною психологією, основами психотерапії психопрофілактики, психодіагностикою й основами психокорекції. Вона має розкрити майбутнім психологам специфіку проведення роботи з запитом клієнта в гештальт-терапії.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи гештальт-терапії» є ознайомлення студентів з теорією гештальт-терапії і можливостями її практичного застосування.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Основи гештальт-терапії» є ознайомлення з теорією гештальт-терапії; принципами організації роботи з запитом клієнта; особливостями використання прийомів та технік гештальт-терапії; специфікою застосування гештальт-терапії при вирішенні сімейних конфліктів; роботою гештальт-терапевти з клієнтами, які переживають наслідки травмуючих подій, зокрема мають симптоми ПТСР.

СТРУКТУРА КУРСУ «Основи гештальт-терапії»

Теми змістових модулів	Кількість годин (денна форма навчання)	Бали	Ф о р м и р о б о т и	1.Робота з першоджерелами. 2. Практичні завдання 3.	Компетентності	СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК4. Здатність
Змістовий модуль 1. Введення в гештальт-терапію						
Тема 1. Гештальт-терапія як психотерапевтичний напрям	1 лекція					
	1 семінарське заняття	5				
Тема 2. Теорія SELF.	1 лекція					
	1 практичне заняття	5				

Самостійна робота студента		5	Творчі завдання. 4. Усне та письмове опитування. 5. Доповіді, дискусії. 6. Написання есе. 7. Тести /розв'язування практичних ситуацій. 8. Кейс-технології. 9. Презентації та перегляд відеозаписів	самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
Модульна контрольна робота		10		
Змістовий модуль 2. Особливості роботи з клієнтом у гештальт-терапії				
Тема 3. Цикл контакту	1 лекція			
	1 семінарське заняття	5		
	1 практичне заняття	5		
Тема 4. Основні процедури та техніки гештальт-терапії	1 лекція			
	1 практичне заняття	5		
	1 семінарське заняття	5		
Розв'язування практичних ситуацій, творче завдання		5		
Модульна контрольна робота		10		
Модуль III. Робота з типовими запитами у гештальт-терапії				
Тема 5. Екзистенційна гештальт-терапія	1 лекція			
	1 практичне заняття	5		
Тема 6. Особливості застосування методів гештальт-терапії при роботі з кризою та ПТСР	1 лекція			
	1 практичне заняття	5		
	1 семінарське заняття	5		
Тема 7. Сімейна гештальт-терапія	1 лекція			
	1 семінарське заняття	5		
	1 практичне заняття	5		
Розв'язування практичних ситуацій, творче завдання		5		
Модульна контрольна робота		10		
Разом:		100		
Підсумкова оцінка		100		

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад: лікарняний чи заява за підписом декана).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Роботи, які здаються, повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем кафедри, деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Критерії оцінювання знань студентів

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних, семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, творчих і практичних завдань, модульну контрольну роботу. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних, семінарських заняттях, під час виконання

самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності. У процесі перевірки знань використовується модульно-рейтингова система оцінювання. Результати навчальної діяльності оцінюються за 100- бальною шкалою.

«Відмінно» (90-100 балів) - виставляється студенту, якщо його відповідь на питання свідчить про глибокі, всебічні знання навчально-програмного матеріалу щодо наукових та практичних засад «Основи гештальт-терапії», основної й додаткової літератури, рекомендованої програмою дисципліни, який повно відповів на всі питання, а також показав здібності самостійно і творчо аналізувати та має сформовані компетентності й програмні результати навчання.

«Добре» (70-89 балів) - виставляється студенту, який при виконанні завдання з навчальної дисципліни «Основи гештальт-терапії» продемонстрував засвоєння навчально-програмного матеріалу. Оцінка «добре» виставляється студентам, які показали достатні здібності до самостійного мислення та має сформовані компетентності й програмні результати навчання, проте їх відповідь містила неточності, не мала чіткої логіки подання матеріалу, не визначається креативністю.

«Задовільно» (60-69 балів) - виставляється студенту, який, відповідаючи на питання, виявив знання основного програмного матеріалу щодо застосування основних засад дисципліни «Основи гештальт-терапії» у професійній діяльності психолога і в обсязі, який вимагає подальшого поглиблення знань для успішної роботи. Оцінка «задовільно» виставляється тим студентам, які допустили помилки (неточності) при відповіді на питання з навчальної дисципліни або мають потенційні можливості (резерви) для формування компетентностей під керівництвом викладача.

«Незадовільно» (0-60 балів) - виставляється студенту, який при відповіді на питання з навчальної дисципліни «Основи гештальт-терапії» допустив серйозні помилки, не показав знань з навчально-програмного матеріалу та не має сформованих компетентностей й програмних результатів навчання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

ОСНОВНІ Й ДОПОМІЖНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Основні

1. Блез Жак. Перестать знать. Философия гештальт-терапии. Жак Блез. 2011. 186 с.
2. Булюбаш И. Д. Руководство по гештальт-терапии. 3-е изд. И. Д. Булюбаш К.: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2017. 702 с.

3. Булюбаш Ирина, Пугач Николай Теория и практика групповой гештальт-терапии. И. Булюбаш, Н. Пугач. Самара: Издательский дом Бахрах-М, 2022.304 с.
4. Бьюдженталь Дж. Наука быть живым. Дж.Бьюдженталь М., «Класс», 1998. 336 с.
5. Гингер С., Гингер А. Гештальт - терапия контакта. С.Гингер, А.Гингер. М.: Институт общегуманитарных исследований, 2015. 318 с.
6. Гринберг Элинон Лечение пограничной личности. Методические материалы к учебному курсу Теория и практика гештальт-терапии. Элинон Гринберг. КТЦ «Гештальт-Анализа», 2011.36 с.
7. Даунинг Д. Марморштейн Р. Из практики гештальт-терапии. Работа со сновидениями. Г. Пимочкина. М.: Психотерапия, 2011. 208.
8. Джойс Ф., Силлз Ш. Гештальт-терапия шаг за шагом. Навыки в гештальт-терапии. Ф.Джойс, Ш.Силлз. М.:Институт общегуманитарных исследований (ИОИ), 2016, 352 с.
9. Зинкер Д. В поисках хорошей формы. Гештальт-терапия с супружескими парами и семьями. М., 2000. 157 с.
10. Йонтеф Г. Гештальт-терапия: введение. Г. Йонтеф. М., 2002. 57 с.
11. Кемплер У. Основы семейной гештальт-терапии. У. Кемплер. СПб, 2001. 224с.
12. Лебедева Наталья, Иванова Елена. Путешествие в Гештальт. Теория и практика Наталья Лебедева, Елена Иванова. СПб.: Речь, 2016. 400 с.
13. Малкина-Пых И.Г. Техники гештальта и когнитивной терапии. Справочник практического психолога. Ирина Германовна Малкина-Пых. М.: Эксмо, 2004.156 с.
14. Манн Дейв. 100 вопросов про гештальт. Часть 1. Дейв Манн. М.: Московский гештальт институт, 2013. 245 с.
15. Масколье Гонзаг. Гештальт-терапия вчера, сегодня, завтра. Быть собой. Г.Масколье. Боргес, 2010. 131 с.
16. Минина В. В. Проективный рисунок в гештальте (в метафоре животного). В. В. Минина. СПб.: Речь, 2010. 96 с.
17. Моховиков А.Н. Кризис и травма в клинической гештальт-терапии: учебное пособие. А.Н. Моховиков, А.Г. Повереннова ; ред.-сост. Е. Гончарук. Львов : Издательский дом «Гельветика», 2018. 130 с.
18. Наранхо Клаудио. За живой гештальт. К. Наранхо.М.: Класс, 2016. 392 с.
19. Перлз Лора. Жизнь на границе. Лора Перлз. М.: Московский гештальт институт, 2014. 179 с.
20. Перлз Ф. Внутри и вне помойного ведра. Ф. Перлз. СПб.: Питер Пресс, 2021. 384 с.
21. Перлз Ф. Теория гештальт-терапии. Ф. Перлз. М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 2004. 384 с.
22. Перлз Фредерик. Эго, голод и агрессия. Фриц Перлз. М.: Смысл, 2000. 368 с.
23. Польстер И., Польстер М. Интегрированная гештальт-терапия. И.Польстер, М. Польстер. М., «Класс», 1997. 204 с.
24. Робин Жан-Мари Self. Полифония современных идей в гештальт-терапии. Жан-Мари Робин. 2016. 500 с.
25. Романенко О.К. Практическая гештальттерапия: Методы решения личностных проблем. О.К. Романенко. М.: Фолиум, 1995. 112с.
26. Сименс Харм. Практическое руководство для гештальт-терапевтов. Харм Сименс. СПб.: «издательство Пиррожкова», 2008. 169 с.
27. Спаниоло Лобб Маргерита. Now for next. Настоящее для будущего. Маргерита Спаниоло Лобб. 2014.380 с.
28. Старак, Я., Кей, Т., Олдхейм, Дж. Техники гештальт-терапии на каждый день Я.Старак, Т. Кей, Дж.Олдхейм. М.: Психотерапия. 176 с.
29. Третьяк Л. Л., Федоров А. П. Техники современной гештальт-терапии. Л. Л.Третьяк, А. П.Федоров. М.: Добросвет, 2019.64 с.

30. Уайнхолд Б. К. Уайнхолд Дж. Б. Бегство от близости. Избавление ваших отношений от контрзависимости. Б. К. Уайнхолд, Дж. Б. Уайнхолд. К.: Издавництво Ростислава Бурлаки, 2020. 528 с.
31. Уилер Гордон. Пересмотренный гештальт. Новый подход к контакту и сопротивлению. Гордон Уилер. М.: Смысл, 2016. 352 с.
32. Федер Бад. Групповая гештальт-терапия. Практическое руководство. Бад Федер. К.: Издавництво Ростислава Бурлаки, 2017. 128 с.
33. Филиппсон Питер. Эмерджентное SELF. Питер Филиппсон. М.: Добросвет. 2016. 176 с.
34. Франчесетти Д. Панические атаки. Гештальт-терапия в единстве клинических и социальных контекстов. Джанни Франчесетти. М.: Институт общегуманитарных исследований, 2018. 256 с.
35. Энрайт Джон Гештальт, ведущий к просветлению или пробуждение от кошмара. Дж. Энрайт. М., 1993. 198 с.

Допоміжні

1. Бішоп Гері Джон. Розгреби своє лайно! Вийми голову із дупи і займися нарешті своїм життям. Дж. Бішоп Гері. К.: КМ-Букс, 2021. 200с.
2. Бубер Мартін. Я і Ти. Шлях людини за хасидським вченням. Мартін Бубер. К.: Дух і Літера. 2012. 272 с.
3. Булюбаш И. Д. Основы супервизии в гештальт-терапии. И. Д. Булюбаш. М.: Издательство Института психотерапии, 2003. 224 с.
4. Воллантс Джордж. Гештальт-терапия. Терапия ситуации. Джордж Воллантс. Интегративний институт гештальт-тренинга, 200 с.
5. Гештальт-терапия в клинической практике. От психопатологии к эстетике контакта. Под. Ред. Джанни Франчесетти, Микелі Джечеле и Яна Рубала. М.: Институт общегуманитарных исследований. 688 с.
6. Гібсон Ліндсі К. Дорослі діти емоційно незрілих батьків. Ліндсі К. Гібсон. Издавництво Наталії Переверзевої, 2021. 240 с.
7. Даунинг Д. Марморштейн Р. Сны и кошмары: истории из практики гештальт-терапевта. Д. Даунинг, Р. Марморштейн; пер. с англ. Г. Пимочкиной. М. : Апрель Пресс, изд-во «Эксмо», 2003. 288 с.
8. Джонгвард Дороти, Джеймс Мюриел. Рожденные выигрывать. Трансакционный анализ с гештальт упражнениями. Дороти Джонгвард, Мюриел Джеймс. ИД «Сварог», 2020. 332 с.
9. Дыхне Е. Гештальт-терапия в клинической практике. Работа с тяжелыми личностными расстройствами. Е.Дыхне. Conte, 64 с.
10. Зинкер Джозеф. «Творческий процесс в Гештальттерапии» Джозеф Зинкер. 2014. 244 с.
11. Йонтеф, Г. Осознание, диалог и процесс в психотерапии. Г.Йонтеф, М.: Московский гештальт институт, 2005. 89 с.
12. Мартель Б. Гештальт-терапия сексуальности Брижит Мартель . М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 2020. 200 с.
13. Масколье Гонзаг . Выбери свою жизнь. Гештальт сегодня. 2-е издание. Г.Масколье, М.: Академический Проект, 2017. 190с.
14. Кёлер Вольфганг, Коффка Курт. Гештальт-психология (сборник). Вольфганг Кёлер, Курт Коффка. М.: АСТ, 1998. 704 с.
15. Ламперт Рут. Работа с детьми в гештальт-терапии. Рут Ламперт. Москва : Московский гештальт-институт, 2013. 340 с.
16. Наранхо Клаудио. Гештальт-Терапия: Отношение и практика теоретического эмпиризма. К. Наранхо. Воронеж: НПО «МОДЭК», 1995. 304 с.

17. Перлз Фредерик. Гештальт-семинары. Ф. Перлз. М.:Институт общегуманитарных исследований, 1998. 352 с.
18. Перлз Фредерик Практикум по гештальттерапии. Ф. Перлз. М.: Академический Проект, 2013. 256 с.
19. Перлз Ф., Хефферлин Р., Гудмэн П. Опыты психологии самопознания /практикум по гештальт-терапии. Ф.Перлз, Р. Хефферлин, П. Гудмэн. М., 1993. 240 с.
20. Погодин Игорь. Диалоговая гештальт-терапия. Психотерапия переживанием. Игорь Погодин. Феникс, 2012. 381 с.
21. Полонская Яна. «Коза» - примеры описания случаев для сертификации. Формирование частной практики. Практические аспекты. Случаи из практики гештальт-терапевта. Яна Полонская. 2015. 64 с.
22. Польстер И. Обитаемый человек: Терапевтическое исследование личности. И. Польстер. М., 1999. 240 с.
23. Робин Жан-Мари. Быть в присутствии Другого. Жан-Мари Робин. М.: Психотерапия. 288 с.
24. Спаниоло Лобб Маргерита. Новые формы в гештальт-терапии. Маргерита Спаниоло Лобб. М.: Московский гештальт институт, 2010. 103 с.
25. Спаниоло Лобб Маргерита, Мелмейстер Франц Использование гештальт-подхода в работе с организациями. Маргерита Спаниоло Лобб, Франц Мелмейстер. К.: Видавництво Ростислава Бурлаки, 2020. 406 с.
26. Уайнхолд Б. К. Уайнхолд Дж. Б. Освобождение от созависимости. К. Уайнхолд, Дж. Б.Уайнхолд. М.:Класс. 2002. 364 с.
27. Уилер Гордон. Гештальттерапия постмодерна. За пределами индивидуализма. Гордон Уилер. 2016. 463 с.
28. Федер Бад. Очищая луковицу. Руководство по Гештальт-терапии для клиентов Бад Федер.. М.: Московский гештальт институт (МГИ), 2011. 25 с.
29. Федосова А. О добрых и недобрых лицах, любви и границах. А.Федосова. М.: Добросвет, 2018. 160 с.
30. Филиппсон Питер. Теория поля в гештальт - терапии (контакт и отношения). Питер Филиппсон. 128 с.
31. Франк Р. Достигая друг друга. Р. Франк. Казань, 2016. 127 с.
32. Франчесетти Дж., Рубал Ж. Гештальт-подход в работе с депрессивным опытом; Джечеле М. Биполярный опыт. 2015. 72 с.
33. Шестаков Вячеслав. Гештальт и искусство. Психология искусства Рудольфа Арнхейма. Вячеслав Шестаков. Алетейя. 2014. 112 с.
34. Шиффман М. Гештальт-самотерапия. Новые техники личностного роста. М. Шиффман. М.: Психотерапия.2016, 204 с.
35. Шоттенлоэр Гертруда. Рисунок и образ в гештальт-терапии. Гертруда Шоттенлоэр. 2001.254 с.